

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสุภาชิตสอนหญิง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุภาชิตสอนหญิง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสุภาชิตสอนหญิง
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีเรื่อง สุภาชิตสอนหญิง และตอบคำถาม สรุปใจความสำคัญ บอกรหัสคิดที่ได้จากเรื่อง พร้อมระบุแนวทางการนำข้อคิดไปปรับใช้ และแสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล

วรรณคดีไทย เรื่อง สุภาชิตสอนหญิง
(หนังสือวรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖)

ผู้ใดเกิดเป็นสตรีอันมีศักดิ์	บำรุงรักษาไว้ให้เป็นผล
สงวนงามตามระบอบให้ชอบกล	จึงจะพ้นภัยพาลการนินทา
เป็นสาวเส้แร้วสวยสะอาด	ก็หมายมาดเหมือนมณีอันมีค่า
แม้แตกร้าวรานร่อยถอยราคา	จะพลอยพาหอมหายจากกายนาง
จะนุ่งห่มดูพอสมศักดิ์สงวน	ให้สมควรรับพัศตร์ตามศักดิ์ศรี
จะมัดหน้าทาแป้งแต่งอินทรีย์	ดูฉวีผิวเนื้ออย่าเหลือเกิน
แม้ลูกดีก็จะมีศรีสง่า	ญาติวงศ์พงศาก็ต้องใส
ถึงเพื่อนบ้านฐานถิ่นที่ใกล้ไกล	ก็มีใจสรรเสริญเจริญพร
จงรักนวลสงวนงามห้ามใจไว้	อย่าหลงไหลจำคำที่ร้ายสอน
คิดถึงหน้าบิดาและมารดร	อย่ารีบร้อนเร็ววันมักไม่ดี
เมื่อสุขงอมหอมหวานจึงควรเล่น	อยู่กับต้นอย่าให้พรากไปจากที่
อย่าชิงสุกก่อนห่ามไม่งามดี	เมื่อบุญมีคงจะมาอย่าปรารมภ์
อย่าคิดเลยคู่แข่งคงหาได้	อุตส่าห์ทำลำไ้เก็บประสม
อย่าเกียดจรั้นการสตรีจนิยม	จะอุดมสินทรัพย์ไม่อัปจน
ถ้ามั่นทำสิ่งใดให้ตลอด	อย่าทิ้งทอดเที่ยวไปไม่เป็นผล
เขม้นขะมักร์งานการของตน	อย่าชุกชนคบเพื่อนโพล่เชื่อนแซ
เมื่อเหน้อยอ่อนนอนหลับอยู่กับบ้าน	อย่าเที่ยวพลาญพุดผลอประจ้อประแจ
อะไรฉาวกราวเกรียวอย่าเหลียวแล	พึงให้แน่นเนื้อความค่อยถามกัน

ระวังดูเรือนเหี่ยวและข้าวของ
เห็นไม่มีแล้วอย่าอ้างว่าช่างมัน
มีสิ่งพึงประจบให้ครบบาท
จงมักน้อยกินน้อยค่อยบรรจง
ไม่ควรซื้อก็อย่าไปพิไรซื้อ
เมื่อพ่อแม่แก่เฒ่าชรากาล
ด้วยชนกชนนีนั้นมีคุณ
อุ้มอุทรป้อนข้าวเป็นเท่าไร
ถ้าเราดีมีจิตคิดอุปถัมภ์
จะปรากฏยศยิ่งสิ่งทั้งปวง
เทพไทในห้องสืบทกชั้น
ว่าสตรีนี้เป็นยอดยพพาล
จะพูดจาปราศรัยกับใครนั้น
ไม่ควรพูดอ้ออิงขึ้นมึงกู
แม้จะเรียนวิชาทางค้าขาย
จึงซื่อง่ายขายดีมีกำไร
เป็นมณูษย์สุคนิยมเพียงลมปาก
แม้พูดดีมีคนเขาเมตตา

จะบกพร่องอะไรที่ไหนนั้น
จงผ่อนผันเก็บเล่มให้เต็มลง
อย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์
อย่าจ่ายลงให้มากจะยากนาน
ให้เป็นมือเป็นครวทังควาหวาน
จงเลี้ยงท่านอย่าให้อดระทดใจ
ได้การบุญเลี้ยงรักษามาจนใหญ่
หมายจะได้พึ่งพาธิดาดวง
กุศลล้ำเลิศเท่าภูเขาหลวง
กว่าจะล่วงลู่ถึงซึ่งพิมาน
จะชวนกันสรรเสริญเจริญสาร
ได้เลี้ยงท่านชนกชนนี
อย่าตะคั่นตะคอกให้เคืองหู
คนจะหลูล่วงลามไม่ขามใจ
อย่าปากร้ายพูดจาอหัมม้าย
ด้วยเขาไม่เคืองจิตระอิดระอา
จะได้ยากโหยหิวเพราะชีวหา
จะพูดจาจงพิเคราะห์ให้เหมาะสม

ตอนที่ ๑ ตอบคำถาม ประเด็นชวนคิด พิจารณา

๑. พรรณคดีเรื่อง “สุภาชิตสอนหญิง” มีจุดประสงค์ในการแต่งอย่างไร

.....

๒. จงสรุปใจความสำคัญของเรื่อง “สุภาชิตสอนหญิง”

.....

.....

.....

.....

๓. เรื่อง “สุภาชิตสอนหญิง” ให้ข้อคิดอะไรแก่นักเรียน

.....

.....

๔. นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

๕. นักเรียนคิดว่าบางเรื่องในสุภาชิตสอนหญิง สามารถสอนผู้ชายได้หรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง (๕ คะแนน)

๑. ข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับผู้แต่งเรื่อง “สุภาชิตสอนหญิง” ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. สันนิษฐานว่า สุนทรภู่เป็นผู้แต่ง
ข. ผู้แต่งอาจไม่ใช่สุนทรภู่ เพราะกวีที่มีนามว่า “ภู่” มีหลายคน จึงสรุปแน่ชัดไม่ได้
ค. ผู้แต่ง คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
ง. ผู้แต่ง คือ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒)

๒. เรื่อง สุภาชิตสอนหญิง แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด

- ก. กาพย์ยานี ๑๑   ข. กลอนสุภาพ   ค. กลอนสี่   ง. โคลงสี่สุภาพ

๓. คำศัพท์ในข้อใด หมายถึง กิริยาและนิสัยใจคอ

- ก. อุปถัมภ์   ข. ชิวหา   ค. อัจฉริยะ   ง. ปรารมภ์

๔. “เมื่อพ่อแม่แก่เฒ่าชรากาล จงเลี้ยงท่านอย่าให้อดระทดใจ” สอนเกี่ยวกับเรื่องใด

- ก. มีน้ำใจ   ข. ซื่อสัตย์   ค. เมตตา   ง. ความกตัญญู

๕. คำประพันธ์ในข้อใดสอนให้รู้จักการใช้จ่ายอย่างประหยัด

ก. ถ้าเราดีมีจิตคิดอุปถัมภ์	กุศลล้ำเลิศเท่าภูเขาหลวง
ข. เมื่อพ่อแม่แก่เฒ่าชรากาล	จงเลี้ยงท่านอย่าให้อดระทดใจ
ค. มีสิ่งพึงประจบให้ครบบาท	อย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์
ง. จะนุ่งห่มดูพอสมศักดิ์สงวน	ให้สมควรรับพัศตร์ตามศักดิ์ศรี

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....